

SvD OPINION

Stigmatisera inte anorektiker

5 november 2013 kl 16:36 , uppdaterad: 7 november 2013 kl 19:30

REPLIK | ANOREXI

På **Brännpunkt** 30/10 skiver Yvonne von Hausswolff-Juhlin med flera om vikten av att uppmärksamma ätstörningsproblematiken. Undertecknade instämmer i att förebyggande åtgärder måste utökas och utvecklas på bred front. Men detta görs inte genom Frisk & Fris reklampelare med smala kroppar i "size zero", utan genom åtgärder med normkritiska perspektiv för förändring av kroppsideal, som implementeras i skolor och i övriga samhället. För detta behövs både utbildning och utökade resurser.

von Hausswolff-Juhlin och hennes medförfattare skriver vidare att det tar många år innan patienter söker hjälp. Samtidigt beskriver de patienter med ätstörningar på ett sätt som riskerar att ytterligare stigmatisera och skapa mystik. Att skriva att patienterna "lever i en ensam och hemlig värld" och lider av "förrvirring" och "självförakt" tar makten från patienterna, minskar chansen att de tar mod till sig att söka vård, samt bidrar ytterligare till en rädsla hos personer i omgivningen att närma sig individer som utvecklat en ätstörning. Därmed fördröjer vi ytterligare chansen för patienter att få effektiv vård.

För att nå framgång inom ätstörningsområdet måste vi sluta stigmatisera patienterna och istället se till att dessa allvariga och vanliga sjukdomar förebyggs och botas på det mest effektiva sättet.

På Mandometerklinikerna finns sedan 1995 effektiv vård av ätstörningar som gör att 75 procent av insjuknade blir friska och att mycket få, cirka 10 procent, återfaller under en uppföljningstid på fem år. Dessa resultat publicerades år 2002 i den välrenommerade vetenskapliga tidskriften PNAS och en nyligen färdigställd större uppföljningsstudie uppvisar samma goda utfall. Med denna behandling har dessutom risken för dödlighet kunnat reduceras till noll, något som von Hausswolff-Juhlin och hennes medförfattare påpekar är ett stort problem bland obehandlade patienter och inom övriga behandlingsformer.

Undertecknade skrev tillsammans med forskare, anhöriga, samt patienter och friska före detta patienter om vikten av att befintlig effektiv vård får resurser att utvecklas och spridas (**Brännpunkt** 25/10 2010). Denna problematik uppmärksammades av anhöriga redan 1996 (DN, 16 mars 1996) och det är med förvåning och sorg vi konstaterar att mycket lite hänt sedan dess.

ANNA LILJA

doktor i medicinsk vetenskap, Karolinska Institutet

CAROLINE GLANTZ

platschef, öppenvården Mandometerkliniken Huddinge

PIA RÖNNSKOG

platschef, öppenvården Danderyd

ANNA PETTERSON BLOMGREN

platschef, Helydignsvården Mandometerkliniken Huddinge

SUSANNE ISBERG

platschef, öppenvården Mandometerkliniken Huddinge

JENNIE SJÖBERG

leg. Sjuksköterska och Platschef, Mandometerkliniken Alingsås

BARBRO OLOFSSON

platschef, Mandoleankliniken Huddinge

MATS HÖLCKE

leg läkare, medicinsk chef, Mandometerkliniken Huddinge

ANHÖRIGFÖRENINGEN VID MANDOMETERKLINIKERNA
